Ч. 45. Львів, пятниця 14. квітня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 700 М.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубрині „Оголошення" 40 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 60 М. Між новинками і в редакційній части 100 М., на першій стороні 160 М. За дрібні оголошення 12 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 30 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 12. квітня 1922.

На терезах. Генуенська конференція викликала серед української суспільности у Східній Галичині новий підйом. Відрухово, коли справа Східної Галичини зарисовується на горизонті міжнародніх справ, суспільність, що четвертий рік коротає серед кошмарних умовин, всі свої надії звязує з новою можливістю налаштування відносин по лінії наших бажань, по лінії ярко зазначеної збірної волі наддністрянської вітки українського народу. Нормальне явище. І треба сказати: оптимізм саме тепер—більш оправданий, ніж все досі. Посів довголітної війни видає свої плоди: Европі грозить катастрофа, якщо не здобудеться на збірне зусилля ратуватися перед наслідками війни. Ця свідомість щораз острійше врізується в свідомість вчорашніх побідників і побіджених.

Ця свідомість, здається, продістається вже й до мозків кремлівських доктринерів. Вони бачуть, що побренькування оружям і деклямації про всесвітну соціяльну революцію не спинять наглядного розкладу царства совітів; що в ізольованім східно-европейськім кітлі мусять кінець кінців задавитися; що одинокий ратунок для спустошеного ними Сходу війти в контакт з західною Европою і відбудуватися та помагати до відбудови.

Бачить і Польща після періоду самонасолоди своєю величиною, що вона не є силою того рода, яка встоялася би супроти своїх сусідів, які ніколи не погодяться з імперіялістичною загребущістю Варшави. Хочби навіть Франція зі зажмуреними очима акцептувала територіяльні апетити сьогоднішньої своєї союзниці на Сході.

В Генуї розпочався двобій між Францією і Англією. Між мілітаристиною Францією, яка якнайбільше хотіла би витиснути з Німеччини, яка хотіла би при помочи оружної сили задержати перевагу над своїм східним сусідом. І Англією, яка дивиться на Европу під кутом економічної відбудови, ясно здаючи собі справу, що тільки усунення пального матеріялу з Европи і налаштування мирових умовин можуть дати трівкіпідстави під відбудову господарського життя Европи.

Чи цей двобій, в який втягнені не тільки союзники з великої війни, а й Німеччина і Совіти, в який кождої хвилі може активно вмішатися Америка, буде вирішений тепер, чи це тільки початок гри, чи побідить концепція Льойда Джорджа, чи розлетиться стара антанта і на її місце прийде нова, годі покищо сказати. Можна догадуватися, що огляд на теперішних представників Росії буде до певної степені спонукою для збереження хочби позірної дружби Англії та Франції.

В цім комплексі справ, які ждуть на вирішення, жде на розвязку й питання нашої тіснійшої вітчини. І ми, Галицькі Українці, ждучи на розвязку пекучого для нас питання, не смємо спускати з ока сього широкого тла, на якому воно буде вирішене. Тому ми не повинні віддаватися речинцевим іллюзіям. В твердій вірі, що наша свята справа буде вирішена по лінії справедливости, що після довголітньої різні народів кінець кінців мусить прийти хвиля, коли не буде побіджених і побідників, панів і рабів, гнобителів і гноблених, ми мусимо сталити наші сили, переводити широку організацію всіх наших творчих сил, плекати активність наших мас. Довго жданий момент не сміє застати нас розбитими на поодинокі гурти, не зорганізованими, непідготованими до доконечного здвигнення нашої національної твердині на західнім кордоні українських земель.

ВЕЛИКОДНЕ ЧИСЛО

одержать лише ті Вп. Передплатники, що не залягають з передплатою за квітень ц. р.

Справа Східної Галичини.

Резолюція в Конґресі Злучених Держав в справі польської обсади Східної Галичини і инших земель України.

Американська „Свобода" доносить: Вчера вніс посол Джордж С. Ґререм з Пенсилвенії в палаті послів Конгресу слідуючу резолюцію:

Палата послів Конгресу рішає звернутись до державного секретаря, щоб їй предложив, як на се дозволяє публичний інтерес, факти в справі окупації України і Східної Галичини (тепер звісної яко української республіки) військами польської республіки.

Резолюцію принято; розпоряджено видрукувати і відіслано до комісії заграничних справ.

Резолюція внесена на домагання Українців із Східної Галичини, горожан Злучених Держав Америки, заходом Ліґи Американських Горожан Українського Роду в Філадельфії, Па.

Льойд Джордж ...розуміє.

Аґенція Аваса, подаючи подробиці розмови Поанкаре з Льойдом Джорджем підчас його переїзду з Парижа до Генуї помістила таку характеристичну інформацію:

„Льойд Джордж підчас тої розмови виявив прихильність до Польщі заявляючи, що розуміє всякі застереження Франції в користь Польщі і Чехословаччини.

На конференції зі Скірмунтом мав заявити Льойд Джордж, що розуміє польський постулят скорої ліквідації дотеперішних неясностий в справі східніх границь Польщі.

На марґінесі автономічних комбінацій.

Минулого понеділка відбулися в львівському кружку Людово-Народового Звйонзку збори, на яких відомий представник польських апетитів на Східну Галичину Прушиньскі виголосив „тресціви" реферат про хід польських автономічних комбінацій для тої Богом забутої країни.

Свої „виводи" почав п. Прушиньскі від сакраментального ствердження „факту", що після польсько-української війни польська адміністрація заняла Східну Галичину по Збруч щойно за „спеціяльним дозволом з боку великих держав. Версайський договір, який очеркував західні границі Польщі, дотично східніх у 87 пар. постановляє, що вони будуть означені пізнійше. Небавом по версайському договорі видала коаліція статут для Східної Галичини, якого клявзулі були для Польщі не до приняття. Статут цофнено, в слід за чим появилася нота Керзона, з дня 11. липня 1920 р., яка пропонувала в тій справі посередництво великих держав при співучасти представників Східної Галичини, на що Поляки очевидно, теж не згодилися. Кінець кінців Поляки заключили з більшевиками договір в Ризі, який мимо того, що не найшов признання навіть в найбільшої приятельки Польщі Франції, не говорячи уже про инші держави, став обовязуючим" для Польщі. „Управильнення" українського питання на терені Східної Галичини було предметом найріжнороднійших автономічних проєктів, з яких ні один не заспокоював вшехпольського серця".

Відтак обговорював Прушиньскі проєкти виборчої реформи до польського сойму, підчеркуючи корисність поодиноких комбінацій. Закінчуючи реферат завважив Прушиньскі, що найкориснійшою для Поляків є як найслабша децентралізація. Вважаючи на сильну екстермінаційну політику доцільною, „не радив" її примінювати як за надто некультурну...

Голодівка в тюрмі при вул. Баторія.

12. с. м. обжаловані в звязку з чином Ст. Федака розпочали голодівку на знак протесту проти проволікання слідства. Обжаловані домагаються або акту обжалування, або випущення на волю. Розпочали голодівку отсі студенти:

Мих. Матчак, Василь Кучабський, Остап Коберський, Дмитро Паліїв, Богдан Гнатевич, Зибликевич, Яремійчук, Білецький, Тофан, Штик, Голубович і Горобійовський.

Пр. 103|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник" ч. 40. з дня 7. квітня 1922. в артикулі під наголовком „Анархія" в уступах а) в д слів „Чи це може тільки" до слів „як тільки анархія", б) від слів „котрі могли би" до слів „благородної пли , г) від слів „так як не" до слова „власність" містить в собі єство злочину в § 65а з. к. узнав доконану в дни 6. квітня 1922. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862. Д. п. д. № 6. ех 1863 а іменно засудженнє за переступство на гривну до 400 Мкп. — Львів, дня 7. квітня 1922.

(Підпис нечиткий).

Конференція в Генуї.

Делеґація У. Н. Р.

До Генуї виїхала від уряду У. Н. Р. делеґація, в якої склад входять: д-р Олекса Шульгин — представник У. Н. Р. в Парижі, Токар-Токаржевський — б. представник в Константинополі, Арнольд Марґолін — б. представник в Льондоні, д-р Роман Смаль Стоцький — завідуючий представництвом в Берліні, О. Лотоцький, Микола Василько.

Звістки і поголоски.

Вашинґтонський кореспондент N. Y. Tribune довідується, що Зєдинені Держави північної Америки хотять визнати совітський уряд під умовою, що ґенуенська конференція буде поступати вдовольняючо і що Росія зменшить червону армію.

Російська делеґація, як доносять з Генуї, невдоволена своїм приміщенням, яке їй приділено. Вілля „Санта Маргаріта" міститься в дуже невигіднім місци, получення з централею в Москві виставлене на перешкоди і через то терпить виміна думок з російською централею. З огляду на те російська делеґація має дістати приміщення в самій Генуї і користатиме з безпосередного получення з Берліном, звідки переведено безпосередне получення з Москвою.

Американський амбасадор взяв також участь в отворенню ґенуенської конференції, що викликало деяку сензацію.

В розмові з представником „Temps-а" чеський премієр Бенеш заявив, що ґенуенську конференцію уважає чисто економічною. Між Малою Антантою є повне порозуміння що до політики, що опирається на точнім зберіганню мирових трактатів. Мала Антанта не допустить

до порушення справи трактатів на конференції і відібє енергічно всякий безпосередний або посередний замах з боку союза наддунайських держав. Заявив дальше, що справа відшкодовань може бути полагоджена виключно між заінтересованими державами а не в Генуї, де невтральні держави не могли би інтервеніювати в тій справі.

Політична комісія.

Дня 10. ц. м. рано зібралася політична комісія, зложена з представників усіх делеґацій. Після полагодження формальних справ приступлено до вибору політичної підкомісії, в склад якої входить 5 великодержав, т. є. Франція, Англія, Італія, Бельгія і Японія, дальше Росія і Німеччина та чотири инші держави з вибору. На 27 голосуючих вибрано до підкомісії представника Швайцарії Мотту, Польщі мін. Скірмунта, Швеції Брантінґа, Румунії Братіяну. За Польщею голосували між иншими держави Малої Антанти, балтійські, англійські доміні і деякі невтральні держави.

Наради політичної підкомісії.

Політична підкомісія зібралася на перше засідання в полудне. Предсідником вибрано італійського міністра закордонних справ Шанцера. Підкомісія занялася способом переведення дискусії над 1, 2 і 3-ою точкою резолюції принятої в Каннах. Л. Джордж запропонував, щоб за підставу обговорювання російської справи взяти рапорт, уложений в Льондоні експертами тих держав, що скликали конференцію. Підкомісія згодилася на те з цим застереженням, що рапорт уложений експертами не вязав би зовсім заінтересованих урядів. Рапорт експертів роздано між присутних на засіданню делеґатів. Російська делеґація зажадала, щоб з огляду на потребу точного простудіювання рапорту реченець слідуючого засідання підкомісії пересунути на четвер. Підкомісія згодилася на те. Тому, що точки 1—3 резолюції, приятої в Каннах, звязані тісно з собою, на внесення французького делеґата Барту постановлено відложити наради також над тими точками до четверга. Ходить тут о справу привернення мира і взаїмного довіря.

Виступ Чічеріна.

На засіданню політичної комісії Чічерін зголосив два протести проти участи в комісії представників Румунії і Японії, котрі то держави окупували в часі війни російські території. Представник Японії, Наяскіі, відповів, що Японія засідає і засідатиме у всіх комісіях незалежно від опінії і поглядів Росії. Румунський делеґат відповів Чічерінови, що Румунія займає Бесарабію згідно з волею (?!) населення і на основі трактату заключеного з союзниками. Предсідник комісії факта відкинув протест Чічеріна. Тоді Чічерін запропонував допустити до політичної підкомісії двох російських делеґатів, а то з огляду на великий обсяг справ, які торкаються Росії. Пропозицію цю після промов Барту і Л. Джорджа відкинено.

Справа національних меншостей.

Угорський делеґат заявив на засіданню комісії, котра займається усталенням мира в Европі, що справа національних меншостей спеціяльно інтересує Угорщину, і спитав, чи може на комісії зложити внесення в тій справі. Представник Чехословакії відповів, що ця справа не є обнята компетенціями комісії і не може бути внесена на пленум, тому що справу цю порішили мирові трактати і пакт Союза Народів. Такі справи можна би порушити в спеціяльній підкомісії. Представник Італії запропонував утворити спеціяльну підкомісію, зложену з делеґатів 4 великих держав, з делеґатів Росії і Німеччини та 4 остальних держав Наступила виміна гадок між Барту, Л. Джорджем, Чічеріном і Фактою. Чічерін зажадав, щоб Росії признано в підкомісії 2 делеґатів. Представник Італії заявив, що підкомітет буде мати лише характер дорадчий і предкладатиме лише пропозиції та внесення на пленум комісії, а рішатиме комісія.

Фінансова комісія.

Фінансова комісія зібралася о год. 4 по полудни під проводом англійського делеґата, канцлера скарбу сер Роберта Горна. Головною точкою нарад була справа утворення підкомісій. Після оживленої дискусії в склад підкомісії війшли крім делеґатів запрошуючих держав, Німеччини і Росії, також представники Данії, Фінляндії, Чехословакії і Голяндії.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

Шевченківські свята.

Козова.

61. р. смерти Тараса святкувало громадянство Козови в церкві панахидою, а в читальні концертом і виставою „Назара Стодолі" в днях 1. і 2. квітня 1922. В часі панахиди складала поклін Тарасови шкільна дітвора.

На двох вечерах власна саля читальні „Просвіти", пристроєна в зелень і в портрети Тараса, була битком виповнена. В святі тім взяло участь все міщанство.

Вистава „Назара Стодолі" випала бездоганно. В ролях жіночих відзначалися Оля Питлівна, Оля Чаплівна і Ганя Боднарівна доброю грою і прегарними народними строями. До них достроювалися грою Іван Стоколоса, Петро Баран та Михайло Трофимяк, а публика не щадила оплесків особливо для гри Івана Штабалюка (сотник) і Олекси Гудзяка (Гнат), котрих гра належала до найкраще виведених. В свобідній грі аматорів пізнати було руку режісера д-ра Івана Романкова.

Мішаний хор під вправною рукою п. Івана Питля відспівав „Заповіт", „Чом річенько домашняя", „Як би була я зазулею" та закінчив молитвою: „Боже Великий Єдиний". Дуже велике враження викликали гарна промова голови читальні о. Семена Іванчука та діточі деклямації Стефці Збирівної („Розрита могила") та Мирослава Західного (Олеся Бабія: „Тарас Шевченко" і С. Чарнецького: „Іванови").

Від філії товариства „Просвіта" складав поклін Тарасови голова д-р Михайло Західний, деклямуючи: „Посланіє".

На святі були гості зі Слободи золотої, Кривого, Дібща, Геленкова, Козівки, Теофипільки, Лапшина і з Бережан.

Прихід зі свята призначений на фонд: „Учітеся, Брати мої".

Ма.

Добромиль.

Дня 3. IV. с. р. відсвяткував Добромиль память Т. Шевченка улаштуванням концерту. Вибрано до цього спеціяльний комітет, бо усі українські товариства закриті польськими властями. На програму концерту зложились: гарна промова директора української гімназії п. Кіта, три деклямації, а саме п. Лазора („Кавказ") і гімназіяльних учеників Ханика („Суботів") і Ціханської („Розрита могила") та добре вишколений мішаний хор, який під проводом п. Дениса Березовського відспівав Стеценка — „Заповіт", Воробкевича „Думи мої", Лавровського — „Осінь" і кілька пісень.

Прикре малося враження, коли глянути було на маленьку салю Народного Дому. Поза 10—15 особами з поміж місцевої інтелігенції і таким числом гімназіяльних учеників — саля світила пусткою.

З міщанських кругів зовсім нікого не було. Не знаю чому належить приписати це сумне явище. Хиба застрашенням та засліпленій зневірі у власні сили. Однак аранжерів муравлиної праці серед таких обставин не повинно це зражувати, а навпаки зі скріпленим завзяттям повинні вони її продовжувати, щоби сміло могли глянути кождому в очі в хвилі, коли

Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить!

А. Б.

Козівщина.

Села Козівщини почали також відбувати Шевченкові обходи.

Дня 25 марта 1922 вшанувала память Кобзаря громада Плотича панахидою, концертом і виставою „Сватання на Гончарівці". Не зважаючи на будденъ громадяне явилися дуже численно в церкві, а шкільна дітвора під проводом своїх учителів зложила поклін Тарасови. На концерті співав мішаний хор під орудою голови читальні і дяка Антона Кушніра. Деклямували діти. Бездоганно відіграли члени читальні у відступленій їм в горальні просторій салі під орудою Стефана Фордзюна аматорську виставу. Миле враження викликали народні строї дівчат (вплив місцевої учительки). Настрій піднесений участю гостей з Денисова, Городища і відпоручника філії з Козови. На панахиді в Плотичі ревно молилися за упокій душі Тараса. Належить додати, що комендант тамошнього постерунку підпирав ще з одним постерунковим двері місцевої церковці.

Дня 26. марта 1922 громада Золочівка відсвяткувала Свято відчитом про Шевченка (референт Павло Кожушко) та передала до філії збірку на фонд „Учітеся, Брати мої" в сумі 3575 мп.

Того самого дня старанням читальні „Просвіти" дуже врочисто відбулося Шевченкове Свято в Слободі золотій. Після панахиди в церкві промовив горячо

ЙОГАН ГОТЛІБ ФІХТЕ.

36)

Промови до німецького народу.

Переклав М. ЕВШАН.

(Продовження.)

Таким способом зродилося в умі німецького мужа Лютра зрозуміння, до якого на довго перед ним дійшло дуже багато чужинців, може навіть з більшою ясністю розуму. Що до старинної, тонкої освіти, що до учености та инших прикмет, були вищими від нього не лише чужинці, але навіть багато з посеред його нації. Та його захопив всесильний запал, трівога за вічне спасення і він став життям в його життю, і кидав без перестанку на вагу все до останку та дав йому силу і таланти, які подивляє потомний світ. Нехай другі й мали в реформації земські цілі на оці, вони ніколи не були би побідили, коли-б на їх чолі не стояв провідник, захоплений вічністю; що він, котрий безустанно бачив загроженим спасення всіх безсмертних душ, з усею повагою без страху йшов на стрічу всім чортам в пеклі, се річ природна і зовсім не дивна. Се й є доказом німецької поваги та характеру.

Що Лютер з тою чисто людською справою, яку лише кождий для себе міг полагодити, звернувся до всіх, а передовсім до загалу своєї нації, се, як сказано, лежало в суті річи. Якжеж приймив його нарід те візвання? Чи заховав далі свій попуний спокій, будучи прикованим земськими справами до землі, і далі йдучи байдужно звичайною ходою, чи може той небуденний прояв величевного захоплення збудив лише його сміх? Зовсім ні, його захопила неначе невгасаючий огонь та сама журба за спасення душі і та журба отворила йому скоро й очі повного розуміння, і вони приймили в один момент те, що їм давалося. Був той запал лише хвилевим пробудженням сили уяви, яка не могла устоятися в життю супроти його поважних боїв та небезпек? Зовсім ні, вони позбулися всього, переносили всякі муки, і билися в крівавих нерішених боях, аби знов лише не прийти під власть проклятущого панства, аби для них і для їх дітей було світило єдине, ущасливлююче світло евангелія; і на них в пізний час відновилися всі чуда, які християнство в своїх початках показало на своїх учениках. Всі прояви того часу є висловом тої загально поширеної журби за блаженство. Тут маєте причинок до характеру німецького народа. Завдяки запалови, його можна легко запалити до всього, та дати йому вияснення всього, і його запал удержується в життю і перетворює його.

І передтим деинде реформатори запалювали великі товпи народа, збирали їх та творили громади; а все таки ті громади не могли утриматися твердо на грунті дотеперішнього устрою, бо пануючі та князі дотеперішнього устою не переходили на їх бік. І здавалося з початку, що й реформації Лютра не судилася відрадніша доля. Мудрий курфірст, під якого доглядом вона почалася, був, здавалося, мудрим більше на чужий, ніж на німецький лад; він, здається, не особливо порозумів властиве спірне питання, і не прикладав великої ваги до спору поміж двома монашими чинами, як йому здавалося, та клопотався щонайбільше про добру славу свого новозаложеного університету. Але він мав наслідників, що хоч далеко менше мудрі, як він, перенялися тою самою щирою журбою за своє спасення, якою були переняті їх народи, і завдяки тій рівности пішли з народом на життя або смерть, побіду або розгром.

Тут маєте причинок до поданої вище основної прикмети Німців, як загалу і до їх устрою, основаного на природі. Про великі національні та світові справи говорили до тепер до народу добровільні бесідники та знайомили його з ними. І нехай їх князі з початку на заграничний лад шукали за величністю та блеском, відділювалися від нації та покидали її, або зраджували, то все таки й пізнійше вони легко знов переймалися єдністю з своїм народом і милосердилися над ним. Що перше все бувало, покажемо далі на инших прикладах; аби приходило все до другого, можемо вище з горячою тугою ожидати.

Хоч мусимо признати, що запопадливість того часу за спасення душі остала темною та неясною, бо не розходилося о те, аби змінити зовнішного посередника поміж Богом та людьми, лише о те, аби зовсім не потребувати ніякого зовнішного посередника, і знайти в самому собі член злуки; то все таки мабуть було потрібним, аби релігійна освіта людей в головному перейшла той переходовий стан.

(Продовження буде.)

про Шевченка о. Роман Добровольський. Вечером у власній салі відбувся концерт. Святочну промову виголосив Павло Головатий. Вишколений хор під орудою вправного дірігента Петра Шанайди відспівав гарно „Заповіт", „Молитву" і народні пісні. Деклямації шкільної дітвори і діточа вистава: „Вінок на могилу Тараса" під вишколом місцевих учительок викликали велике одушевлення. Як звичайно загостили на Слобідське Свято гості з Козови, Кривого, Плотичі, Купчинець, Лапшина, Вівся і Вишнева. Голова філії віддеклямував: „Посланіє", дякуючи читальні за гідне пошанування памяти Тараса.

Признати треба, що слобідська молодь своїми виступами вміє викресати у слухачів огонь віри у власні сили і за се їм шана і дяка. Гостей немило вразило те, що в часі співання „Заповіту" жандарм сидів з бундючно насуненою шапкою на голові. Похвалялись Слободяне, що на другий раз такого нечемного гостя випросять за двері.

Ма.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Кольонізацʼя.

Projekt Towarzystwa parcelacyjno-osadniczego dla kresów Rzeczypospolitej Polskiej.

(Докінчення.)

Przechodząc do szczegółów organizacji i do pojedyńczych celów, pozwalamy sobie założyć następujące wytyczne — wychodząc z założenia, że organizacja ta nie może być państwową w następujących szczegółach:

1) Związek parcelacyjny obejmuje grupy bankowe i osoby prywatne.

W skład Związku mogą wejść tylko ludzie fachowo i narodowo pewni, ale nie eksponowani.

2) Związek podlega kontroli ze strony Rządu, który ustanawia z ramienia swego delegata, ze siedzibą we Lwowie.

3) Zysk, z którym Związek może pracować, ustala się za obopólnem porozumieniem na pewny okres czasu z góry.

4) Plan parcelacji i sposób osiedlenia musi być z góry na pewien okres czasu przedłożony i zatwierdzony.

5) Związkowi wolno za zasięgnięciem opinji organów kontrolnych zaproponować delegatowi rządowemu pozwolenie na prywatną parcelację.

6) Związek dąży do realizacji reformy rolnej przez dobrowolny na wspólnem porozumieniu oparty rozdział ziemi, znajdującej się obecnie w rękach większej własności, między rolników, małorolnych i bezrolnych, układa warunki i spłaty ceny kupna przy równoczesnem odciążaniu rozliczonych na dobrach ciążących długów i anuitetów.

7) Związek dostarcza pomocy finansowej kupującym dla uiszczenia ceny kupna i sprzedającym dla umorzenia zobowiązań.

Związek dąży do tego, by bez ruiny dotychczasowych właścicieli, których stosunki mają być sanowane, objął rolę włościanin bez nadmiernych ciężarów i obowiązków — na obszarze mogącym go wedle stosunków miejscowych wyżywić.

8) Związek zwróci baczną uwagę na potrzebę budynków — spalonej Galicji wschodniej — udzieli pomocy w naturze — względnie sam budynki wedle pewnego typu wystawi i udzieli pomocy w nabyciu narzędzi i inwentarzy.

W braku zabezpieczenia ostatnich funduszów wymagana jest gwarancja rządowa.

9) Związek dążyć będzie do komasacji gruntów, nn kając szkodliwego rozdrabniania.

10) Pozostałe budynki folwarczne zostawi się gminom na cele ogólne jak gospodarstwo wzorowe, szkoły kościół, kółka — bezpłatnie.

Podobnie bezpłatnie pozostawi się pewien procent ziemi każdej majętności dla polskich inwalidów wojennych (ślepych i t. p.), zaś po znacznie zniżonej cenie, miejscowej bezrolnej służbie folwarcznej.

Z przestrzeni rolnych położonych w najbliższem sąsiedztwie miejscowości z siedzibą urzędów państwowych, pozostawi związek pewien procent ziemi dla stworzenia małych gospodarstw przeznaczonych dla rodzin urzędniczych i odda je w porozumieniu z Rządem na warunkach możliwie najdogodniejszych.

11) Związek starać się będzie wzmocnić przedewszystkiem element polski przez osiedlenie chłopów polskich w tych okolicach, gdzie będzie mógł znaleźć warunki bytu i gdzie nie będzie mu zagrażało wynarodowienie.

12) Małe laski zostaną skomasowane jako współdzielcze. Ochronę ich powierzy się gminom.

13) Większe lasy zaproponuje się na sprzedaż krajowi celem gospodarowania na większą skalę

14) Koszta Związku zostaną pokryte z prowizji, którą zapłacą sprzedający i która nie może prócz gotowych wydatków, przekraczać pewnej ustalonej normy.

15) Związkowi przysługuje na wypadek rozwoju agend prawo kooptacji innych osób i instytucji — za zatwierdzeniem rządu i organów kontrolnych.

16) Siedzibą Związku jest Lwów.

Szybkie działanie w zasadach powyżej określonych musi być rozpoczęte i dokonane z pełną energją i nieugiętą konsekwencją, o ile kresy mają rzeczywiście zostać uratowane dla Polski i polskiej ludności, a ziemia polska przypaść polskiemu włościanowi.

Na tej podstawie zawierającej ogólny zaledwie szkic — sądzimy, że reformę wtłoczymy we formy spokojnej ewolucji społecznej, bogatej w plon i skutki dla jasnej przyszłości i do zbożnego dzieła odbudowy odwiecznej naszej matki ojczyzny małymi wprawdzie siłami, ale wielką ochotą i sercem gorącem się przyczynimy.

Jako wnioskodawcy założycele:

Witołd Stefanus
we Lwowie ul. Ziemiałkowskiego 1.
Inż. Michał Parylak
we Lwowie, św. Marka 16.
Dr. Władysław Michejda.

Страстні евангелія в українській мові.

Причинок до історії народньої мови в св. Писмі.

Читання страстних евангелій українською народньою мовою є нині затверджене всіми трема ординаріятами. Та недавні то часи, коли прочитання страстного евангелія народньою мовою було уважано мало що не найстрашнійшою єресю.

Много було священиків, що бажали народньої мови в евангеліях, але ніхто не важився в якій небудь формі домагатися цього. Може бути, що по закутинах позволив собі який священик відчитати труднійші слова евангелія народньою мовою, а хотяй би і ціле евангеліє, одначе це не мало ніякого значіння. Про це ніхто, що мав вплив на церковні справи, не знав. І справа пропадала.

Катехит вид лових шкіл у Львові о. Михайло Світенький, нинішний парох в Ладичині, в році 1897 відчитує страстні евангелія в церкві Василіянок у Львові перший раз народньою мовою в тій вірі, що цей крок рушить справу народньої мови з мертвої точки. І дійсно так сталося. Справі не дала пропасти москвофільська преса. Вона почала кричати „распни", бо, мовляв, читання „фонетикою" (ipsissima verba москвофільської преси) викликало нечувану соблазнь і нарікання вірних.

Тодішна консисторія, зложена, з малими виїмками, із симпатиків москвофілів, не дала справі заснути і зарядила остре доходження проти о. Світенького.

Видно, що зізнання підсудимого в слідстві мусіли бути глубшого значіння, а не особистої оборони, коли тодішний кардинал Сембратович уважав за відповідне цю справу особисто взяти в свої руки.

На урядове візвання підсудимий явився особисто у Еміненції кардинала і був ним вже з порога принятий такими словами:

— Що ви, отче, робите в церкві революцію, хочете бути другим Лютром?!

— Еміненціє, — відповів підсусимий — від коли св. Дух зійшов на землю, то дійсно революція, особливо в церкві, триває по нинішний день. Ваша Еміненція також до того причинилися. бо у Вашім молитвослові сам Господь, апостоли і святі говорять народньою мовою. Ви запалили огонь; нині я той огонь підложив під евангеліє, а по мені прийде багато инших, що нарешті погребають мертвеччину. Вони бачать святий огонь, який запалюється в серцях вірних при читанню молитвенника в народній мові і вірять, що огонь той буде ще більший, коли вірні почують в народній мові також евангеліє, апостола і всю Службу Божу.

На ці слова строгий суддя приязно усміхнувся і сказав: „Цего мені вже не діждати! Працюйте дальше в тім напрямі! Стукайте, а отвориться!"

Від того часу справа народньої мови в св. письмі була кілька разів порушувана на конференціях, які кардинал Сембратович після своєї операції уладжував в митрополичій палаті; послідними роками була постійним постулятом Тов. св. Ап. Павла аж до позитивної полагоди в 1921 р. По 24 роках в тім самім місци можна було по раз другий відчитати страстні евангелія українською народньою мовою, цим разом апробовані церковною владою. — *Н.*

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Офіціяльна провокація.

Ми привикли вже до всяких провокацій, явних і тайних, але перший раз довелось членам нашої нації стрінутись з офіціяльною провокацією око в око, і то в безсоромно цинічній формі.

Краєва шкільна Рада, перехрещена на кураторію, візвала урядово всі львівські середні школи до участи у викладах про гігієну, які відбуваються у кінотеатрах з відповідними демонстраціями. Таке урядове візвання прийшло й до українських середніх шкіл.

Приноровлюючись до нього, ученики обох українських гімназій під проводом учителів вибралися 11. ц. м. рано до кіна „Коперник". де мав відбутися виклад про гігієну. Якжеж було здивовання слухачів, коли якийсь панок, делегований кураторією, розпочав свій „виклад" в польській мові, якої українська молодь, головно що до технічних висловів, не зовсім добре розуміє. Та те здивовання ще збільшилося, коли замісць гігієни, українські слухачі по кількох річевих реченнях почули „патріотичну" промову такого змісту: Польська молодь засвідчила вже, що Львів є польським містом, виступивши збройно проти „гайдамацької" навали. Вона показала, що є ядром польського Львова. І тепер, скоро зайде потреба, вона вхопить за зброю в обороні Львова і т. д.

Зрештою, ці глупі перехвалки нам нецікаві, бо їх можна вичитати в „Слов-і польск-ім", якій небудь „Цодзенн-ій" чи відозві „Звйонзку організацій народових".

Почувши таку „гігієну", молодь почала протестувати, а на це агітатор і провокатор в одній особі кураторії заявив: „Кому не подобається, може вийти". Тоді вся молодь з учителями покинула салю.

Варто запитатися п. Собіньского: Чи гігієнічні виклади мають бути тільки претекстом до провокування Українців? Чи панове з кураторії не розуміють того, що вже виклад в польській мові є неделікатністю, а щож говорити про звеличування збройного виступу проти української нації і про нові заклики до проливу крови?

Кураторійні провокатори можуть бути певні, що більше українські родичі не пустять своїх дітей на таку „гігієну", а кураторія краще зробилаб, колиб своїх „гігієністів" вислала до Генуї, де вони розсновувалиб програму своєї „мирної" праці.

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового" у Львові, Ринок 10.

Дописи з краю.

Ролів, пов. Дрогобич.

Тягнуть данину.

В останніх днях почали тут стягати силою данину. По селі ходять жандарми з „porządnym" війтом Ганусеєм, списують ліцітаційні едикти і визначують ліцитації. Досі виставлено на ліцитацію велику кількість господарств, переважно знищених війною і спалених.

Як „оцінюють" виставлені на ліцитацію річи, видно із ліцитаційного едикту на Петра і Юлію Терлецьких з дня 6. ц. м., на котрих, знищених війною (7 будинків спалених) наложено данину в квоті 1,970.800 мп. Їм записано усі 10 коров на суму 540.000 мп. таксуючи деякі корови по 30.000 мп.

Належить зазначити. що війт Ганусей знущається над українською людністю Ролева через весь час польської влади і через те мабуть держиться при уряді, хоч має проти себе карне доходження в суді в Мединичах і доходження в старостві. З тих доходжень він собі мало що робить, бо вірить в те, що „власть імущі" возьмуть свого вірного слугу під свою опіку.

Ролівський.

Комарно.

Нарочна байдужність чи лінивство властей.

Вже більш місяця, як вода на Верешиці зірвала міст, який лучив місто Комарно з передмістями і околицею. В наслідок того всякий рух торговельний здержаний й доріжня росте з дня на день, бо

більша часть суд. повіта Комарно відтята зовсім від міста.

Найгірше відчувають се самі міщане Комарна і селяне з Кліцка, яких поля положені по обох боках ріки Верещиці. Ніяк фірою не доберешся. Ще й до того болотня тепер така, якої ніхто не тямить. А ту досі ніхто не журиться будовою якого небудь моста. Нема власти, компетенцією якої булаб будова згаданого моста.

За те є кому журитись стяганням данини по селах за Вереши цею, хоч моста на ній нема. Егзекутори запопадливо стягають при помочи жандармерії данину по тих селах і то всякими можливими способами, перш всего ліцитують худобу та рухомости, бо перевести їх до Комарна не мають куди.

Чорнушовичі пов. Львів.

Тягнуть данину від священиків.

На парохію Чорнушовичі з прил. Журавники повіт Львів наложили данину в квоті 312.500 мп. Підписаний вніс в приписанім часі рекурс до міністра скарбу в Варшаві і до Палати скарбової у Львові. Мимо сего явилися дня 6. квітня 1922 р. у підписаного пароха п. Маріян Фалеські, офіціял податковий в Винниках, в асистенції жандарма і громадського урядника Тимка Кривуна, жадаючи зложення данини. Підписаний заявив, що не є обовязаний за парохію платити данини, бо данина звучить на „gr. kat. probostwo" а підписаний не є „пробоством". Мимо сего згадані „пани" зафантували підписаному дві корови, вартости до 300.000 мп., оцінивши їх на 180.000 мп. та заявили, що в разі браку ліцитантів продадуть ті корови за четверту часть їх вартости і зіставивши підписаному „Edykt licytacyjny" з терміном на 25. квітня 1922 р., відійшли.

Запитати би належало, де ми живемо, що подібні поступки властей є можливі!?

о. Волод. Новицький
парох Чорнушович.

Добромильщина.

Благодаті польської влади.

Староство в Добромилі, що стоїть під командою польської „боюфкі", старається всіми способами здавити в повіті всякі обяви української організації. Українське національне освідомлення уважається староством як небезпечний бунт, не говорячи вже про політичну працю, яка у нього є чимсь каригідним, заслугуючим на довгу темницю. А культурна і освітна праця серед Українців є староством з гори заборонена. Знані є загально факти закриття староством майже усіх читалень „Просвіти", кружків У. П. Т., філій Українського Кр. Тов-а охорони і опіки над молодіжю. А отсе подаємо найновіші факти на це, яку думають Поляки дати нам освітну і культурну самоуправу.

Starostwo w Dobromilu L. 4236/22. Dobromil 27. III. 1922. Do zarządu czyt. „Proświty" w Krościenku (na ręce przew. ks. Szymona Kołodij). Orzeczeniem Starostwa z d. 21. XI 1922 l. 15861 zawieszono działalność czytelni „Proświty" w Krościenku z powodu przekroczenia zakresu działania określonego statutem popełnionem przez nadużycie stowarzyszenia do celów politycznych. — Nie uwzględniając rekursu wydziału czytelni Województwo reskryptem z d. 15. III 1922 l. 722/1|III. 1922 zatwierdziło zaczepione orzeczenie, ponieważ przeprowadzone dochodzenia wykazały, że czyt. „Proświty" w Krościenku nadużywała swej statutem dozwolonej działalności kulturalno-oświatowej do agitacji politycznej, jak to miało miejsce d. 25. X. 1921 podczas przedstawienia amatorskiego w lokalu tej czytelni, a tem samem przekracza swój statutowy zakres działania. Z wyłuszczonego powodu rozwiązuje Województwo zarazem na podstawie § 25. ust. z d. 15. XI. 1867 Dz. u. p. Nr. 154 po myśli § 24. cytowanej ustawy to stowarzyszenie. — O czem zarząd czyt. „Proświty" zawiadamia się wskutek reskryptu Województwa we Lwowie z tem, że od tej decyzji wolno się odwołać do Ministerstwa spraw wewnętrznych przez Województwo w przeciągu dni 14 po otrzymaniu tej decyzji. — Wkońcu wzywa się zarząd czytelni do niezwłocznego przedłożenia starostwu dokładnego spisu majątku ruchomego ewentualnie także nieruchomego tamtejszego stowarzyszenia, a to celem wydania odpowiednich zarządzeń co do jego zabezpieczenia. — *Gawenda* radca Namiestnictwa i komisarz starostwa.

Історія розвязання пішла із того, що місцеві Поляки в м. Коростеньку хотіли би забрати в свої руки поле, власність цеї читальні, а претекст знайшли, бо донесли, що на „Невольнику", данім там аматорським кружком з Добромиля, викрикувано проти Поляків. Як слідство виказало (а не щось доказало, як в рескрипті наведенім) все говорено так, як є в тексті і все відносить Шевченко лише до Татарів, а Поляки самі до себе то стосували. Але староству ходить о це, щоби не було освітних українських пунктів, де би Українці могли кріпитися в лихоліттю, отже всяка притока до розвязання читальні добра.

Другий свіжий факт, це заборона староством уладження святочного вечера в честь О. Кобилянської, який мав відбутися в Добромилі в салі „Нар. Дому" в неділю, дня 26. березня ц. р. Коли вже на свято прийшло богато людей з міста і околичних сіл, тоді прийшов жандарм і заборонив свято; рішення від староства доси нема. Подання пішло до староства шість днів перед святом.

Третій факт: заборона вистави „Невольника" в с. Княжипіль пов. Добромиль. Відновлення діяльности читальні „Просвіти" в Княжиполі приняло староство вже рік тому до відома, а тепер заявило, що ця читальня не може бути активною, бо „на віднову її діяльности нема виразного позволення". Тоді в селі утворився спеціяльний комітет, котрий вніс подання до староства з повідомленням, що дає виставу в неділю, дня 12. березня ц. р. Та староство і тепер виставу заборонило, подаючи за причину, що „Невольник" не був добре сцензурований бувшим намісництвом.

Таксамо концерти, свята, а навіть представлення чужих гуртків заборонюється. Дня 27. марта ц. р. приїхав аматорський кружок придніпрянців з м. Ярославля і хотів дати виставу. Староство заявило, що в „Народнім Домі" в Добромилі не може позволити на виставу, хиба в „Соколі" польськім, але це хитрий викрут, бо комісар Гавенда дуже добре знав, що „Сокол" виніс рішення чужим не винаймати салі. І кружок аматорський з Ярославля відїхав з нічим, наразившися на великі кошти. — А коли і позволить староство на концерт, як це тепер було в с. Гійську, то зараз йдуть жандарми на ревізію до того, що головно займався українським концертом на це, щоби цим наганяти страху людям, відстрашувати наших селян від участи і т. д. Це уплянована польська робота „на знищенє Руси", та побачимо, хто на тім краще вийде.

Сокальщина.

Арештовання і репресії.

Дня 20. марта ц. р. комісар сокальського староства при допомові державної поліції арештував пароха з Торок о. Петра Гарасимчука під замітом, що хоче викликати бунт і від Польщі відірвати Східну Малопольщу та прилучити її до Великої України. Арештовання слідувало на донос кількох місцевих латинників, поліційних конфідентів, що мали чути на проповіди від о. Гарасимчука, в якій взивав він до злуки з Великою Україною. Справа малася так, що о. Гарасимчук відчитав і пояснив своїм прихожанам в неділю 5. марта ц. р. в парохіяльній церкві в Торках, а в неділю дня 12. марта в філіяльній церкві в Бишеві пастирський лист перемиського епископа д-ра Коциловського, виданий з приводу смерти папи Венедикта XV. В цьому листі говориться про діяльність і заслуги папи Венедикта XV. між иншим і відносно греко-кат. церкви і українського народу та підчеркується, що покійний папа хотів справді здійснити клич папи Урбана VIII. про обєднання европейського Сходу з Римом як раз при помочі Українців, злучених з католицькою церквою. Навівши приміри заінтересовання покійного папи Венедикта XV. нашою греко-кат. церквою і українським народом (віднова на його гроші української духовної семинарії в Римі, грошева допомога українським жертвам війни, щирий лист до митроп. Шептицького) взивається в листі духовенство, щоби працювало і освідомлювало народ в дусі інтенцій покійного папи, тим більше в цю хвилю, коли переживаємо велике лихоліття і коли наші брати за Збручем стогнуть в тяжкій большевицькій неволі.

І сталося це, що можливе хиба в „католицькій" Польщі. Католицького священика за відчитання і пояснення в дусі друкованого тексту публичного епископського листа арештується і відставляється до суду. О. Петра Гарасимчука поліція відставила до суду в Сокали, де списано з ним протокол і найблищим потягом відставлено його до слідчої тюрми у Львові. Тут переслухано його дня 21. марта ц. р. і на зарядження радної палати випущено його дня 22. марта ц. р. на волю. Слідство однак з приводу відчитання цього листа за злочин в §. 65 з. к. (заворушення публичного спокою) ведеться проти о. Гарасимчука дальше.

Тогож самого дня (20.3) сокальська державна поліція арештувала в Торках студ. унів. Василя Коляса, родом з Яворівщини, який в Торках підготовляв до гімназії шестеро дітей місцевого пароха і місцевих селян. Арештовано його під покришкою, що він втік з табору в Тухолі, хоч студ. Коляс не мав чести там пробувати.

Рівночасно зі студ. Колясом арештовано студ. унів. Михайла Мончака, рівнож родом з яворівського повіту, що від кількох місяців заробляв яко приватний учитель, приготовляючи в Бишеві шістьох селянських хлопців до II. кл. гімн. Причиною арештовання, що Мончак без зізволення шкільних властей (якого закон не вимагає) учив селянські діти, за що польська шкільна влада вже попередно покарала чотирьох батьків згаданих дітей (вони ще в шкільному віці) за... занедбання шкільного примусу, бо хлопці приготовляючися до II. кл. гімн. справді перестали ходити до місцевої народньої школи, а прохання батьків до шкільної влади, щоби хлопців звільнено від обовязку ходити до народньої школи — не узгляднено. Охоту наших селян дати за свої власні средства вищу освіту своїм дітям, тутешні польські власти стараються здусити силою.

Обох арештованих студентів відставлено 20. марта ц. р. до поліційних арештів у Львові на клініку відомого оператора від політичних вязнів підкомісаря Кайдана, де просиділи о голоді кілька днів. Тепер їх обох випущено на волю і конфіновано Коляса в Торках, а Мончака в Бишеві.

Наша школа в ярмі.

До ілюстрації самоволі польських інспекторів на Волині нехай послужить отсей документ:

Inspektor szkolny powiatu Włodzimierskiego, dnia 26|III. 1922 roku. Nr. 13732.

Okólnik Nr. 15.

Do kierownictw wszystkich szkół powszechnych w powiecie Włodzimierskim.

Tak z przedkładanych mi pism, jakoteż w czasie wizytacji zauważyłem, że znaczny procent nauczycielstwa szkół z niepolskim językiem wykładowym nie tylko że dotąd nie opanował języka polskiego, lecz nawet nie stara się, by w możliwie najkrótszym czasie nauczyć się po polsku bez błędów pisać i poprawnie swe myśli wypowiadać.

Odnośnie do tego zaznaczam, że tylko ci z pośród tej części nauczycielstwa na przyszły rok szkolny na dotychczasowych swych stanowiskach pozostać będą mogli, którzy tak w mowie, jak i piśmie językiem polskim poprawnie władać będą, — tym więcej, że w każdej szkole niepolskiej nie tylko język polski jest obowiązkowym, lecz jeszcze historja i geografja w tym języku wykładana być musi, — czyż można czegoś nauczyć drugiego — czego się samemu nie umie? — Inspektor szkolny powiatu Włodzimierskiego
Alfred Korczak-Horodyski.

Фраґменти лихоліття.

I.

Odpis.

W Drohobyczu, dnia 15. marca 1922.
Rada Szkolna Powiatowa
w Drohobyczu

L. Rsp. 402.

Do Zarządu Szkoły w.....

Poleca się Zarządowi szkoły, by wezwał tamtejszego nauczyciela..... do zapodania na podstawie dokumentów następujących dat:

1. Dzień, miesiąc, rok i miejsce przeglądu, przy którym uznano go za zdatnego do służby wojskowej.

2. Oddział wojska, do którego powołany należy.

3. Stopień wojskowy.

4. Data i liczba karty powołującej, względnie karty poborowej lub dokumentu, na podstawie którego został z wojska zwolniony.

Powyższe daty w formie formularza po podpisaniu przez interesowanego i Zarząd szkoły należy przedłożyć Radzie szkolnej powiatowej w terminie 8-dniowym pod osobistą odpowiedzialnością p. Kierownika szkoły.

Przewodniczący:
St. Garlicki.

II.

Odpis.

W Drohobyczu, dnia 15 marca 1922.
Rada szkolna powiatowa
w Drohobyczu.

L. Rsp. 402.

Do Pana..... w....

W myśl reskr. Kuratorjum O. S. L. z dnia 14. 2. 1922 L. 4298/1 zgłosi się Pan w terminie 14-dniowym w biurze Inspektora szkolnego do protokolarnego zeznania co do przynależności państwowej.

Niezgłoszenie się Pana po upływie wyznaczonego terminu spowoduje zawieszenie Pana w urzędowaniu i płacy.

Przewodniczący
St. Garlicki.

III.

Starostwo w Sokalu.
L. 7821.
Sokal, dnia 8. kwietnia 1922.
Do Zarządu czytelni „Proświty"
w Cebłowie.

Na prośbę z dnia 6. b. m. polecam zarządowi Czytelni, aby mi odwrotnie przedłożył dowód, że sztuka Kropywnickiego „Nawolnik" jest cenzurowaną.

Starosta
(Підпис нечиткий).

РІЖНІ ВІСТИ.

Видерта картка.

Американська „Свобода“ доносить з Риму під датою 8. марта. Папа Пій XI. розпорядив сьогодня слідство у справі видертя 161-ої картки з „Ватиканського Річника“ на 1922 рік і вложення на її місце другої, підробленої картки.

Згадана сторона містила імена настановлених церковних представників до України, що означало урядове признання незалежности сеї держави.

Запевняють, що замісць сеї оригінальної сторони вложено другу, на якій вже нема сих імен, що викликувало би враження, що Ватикан усунув Україну з лісти признаних ним держав.

Пофальшовання сталося в друкарні.

О цю християнську прислугу підозрівають агентів одної католицької держави.

Румуни арештували Махна.

Перебуваючий від вісьмох місяців в Румунії Махно опустив в останніх днях Букарешт і став організувати на пограничу повстанчий відділ, з яким мав перейти на В. Україну. Румуни зловили Махна й товаришів в лісах і відставили до тюрми в Букарешті.

В справі американських військ в Надренії.

Як доносять з Льондону, оголошено там ноту Керзона, вислану 7. квітня американському амбасадорови у відповідь на домагання Америки в справі звороту коштів окупаційних військ Зединених Держав в Надренії. Нота зазначує, що в цій справі ведуться переговори поміж заінтересованими державами і висказує надію, що переговори доведуть до порозуміння та до полагодження цьої справи.

Франція грозить Німеччині.

Репараційна комісія в Парижі радить над німецькою відповідю на ноту комісії в справі репарацій. Панує думка, що німецька нота не надається до приняття. Поанкаре — як пише „Matin“ — заявив, що репараційна комісія займеться обдуманням карних санкцій проти Німеччини, коли вона не прийме умов комісії.

В тій справі доносить „Chicago Tribune“, що Франція задумує зареклямувати своє право незалежного виступу проти Німеччини, коли комісія ствердить, що Німеччина не виповнила своїх зобовязань.

Арештування редактора за державну зраду.

Радіо з Риму доносить про арештовання редактора „Н. ф. Пресе“ Ванда. Його обжаловано давніще за державну зраду в користь Німеччини. Ванд втік тоді аеропляном на бельгійську область.

Арештування Семенова за спроневірення.

В Ню Йорку арештовано отамана протибольшевицьких козаків Семенова під закидом спроневірення 95.000 долярів.

Московський інтернаціонал і робітниче свято.

„L' Humanite“ містить відозву московського інтернаціоналу, закликаючу усіх робітників світа до заманіфестовання свята 1. мая 24 годинним страйком.

Неспокої в Ірляндії.

Повстанчі війська обсадили 10. ц. м. місто Бретфорд в графстві Клер. По довшій боротьбі поліційні відділи зневолили повстанців опустити місто. Провідника повстанців, що не хотів піддатися, застрілено.

Коли міністер для закордонних справ вільної держави Ірляндії промовляв в Туляморе на зборах, вдерлися до салі приклонники Де Валєри, стягнули бесідника з трибуни і чинно його зневажили. В цім нападі брали також участь жінки.

„Daily Express“ подає, що Колінс зажадав від англійського уряду, щоби з південної Ірляндії не відкликувано англійських військ. Побоюються, що Де Валєра схоче проголосити підчас Великодня ірляндську республику. (Пат.)

Повстання на задах грецької армії.

По донесенням анатолійських ґазет, на задах грецької армії начався повстанчий рух місцевої турецької людности, доведеної до одчаю строгим окупаційним режімом Греків. Досі появилися три більші повстанчі відділи, які розпочали на задах боротьбу з грецькою армією. („Істерипрес“).

З Криму.

Кримський ревком почав очищувати Крим від всіх Врангелівців. Арештовано над 800 офіцерів, лікарів і урядовців, що оцілили після розстрілів Белі Куна. Денікінців і Колчаківців увільнено, Врангелівців відіслано в Москву.

В Криму лютує голод. Голодує 420,000 мешканців. Скрізь по дорогах валяються непоховані трупи. (Рпр.)

Що не знищила війна — те може кождої хвилі знищити огонь, тому обезпечайте своє майно на теперішню вартість в ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“ у Львові вул. Руська ч. 20. І. 1—?

ТЕЛЕҐРАМИ.

Меморіял російської делеґації.

Ґенуя. (ПАТ.) Російська делеґація приготовляє меморіял, котрий має бути відповідю на звісний льондонський меморіял, опрацьований знатоками союзних великодержав. Як звісно льондонський меморіял сформолував услівя конечні для співпраці над відбудовою Росії. Услівя ці відносяться до справ минувшини, як пр. питання давних зобовязань, як також до справ будучини, цебто ґарантій, вимаганих від правительства совітів. Російська делеґація має відповісти в свойому меморіялі на всі точки льондонського меморіялу. Як зачувати, делеґація зложить свій меморіял завтра, або на суботнішньому засіданню. В пятницю не буде ніякого засідання.

„Ізвестія“ про німецько-російське порозуміння.

Москва. (ПАТ.) „Ізвестія“ пишучи про участь сов. делеґатів на ґенуенській конференції, зазначують, що Росія і Німеччина поступатимуть у повному порозумінню, бо ці держави погодилися в своїх поглядах щодо участи Німеччини в відбудові російського економічного життя, тому що Ратенав відкликав своє предложення експльоатації Росії Німеччиною. Відтачу представникам совітів в Берліні будинку давньої рос. амбасади „Ізвестія“ вважають фактичним визнанням совітської власти.

Литовське посольство в Празі

Прага. (ПАТ.) По донесенням чеських часописів, литовська республика отворила в Празі своє посольство. Литовським послом в Празі іменовано Донатаса Малінавскаса. Оноді вручив він президентови Масарикови свої повновласти.

Справа перемиря в Ірляндії.

Льондон. (ПАТ.) Авас. Де Валєра і Колінс стрінуться в найблизчу пятницю в цїли обговорення справи перемиря.

Проєкт договору Л. Джорджа.

Париж. (ПАТ.) ВКБ. „Пті Парізієн“ доносить з Ґенуї: В справі проєктованого Л. Джорджем договору, в котрім всі заступлені на конференції держави мали би зобовязатися не нападати на своїх сусідів, що про такі зобовязання, як звісно, була вже мова в Кан. Проєктований тепер договір має бути формальним звязанням усіх сторін, але він не буде предвиджувати спеціяльних санкцій. Англія думає, що ніхто не важиться нарушити такі договори побоюючися осуду Европи. Не всі союзники погоджуються з цим становищем Англії, вважаючи, що якраз недостача ґарантій була би головним браком договору. Конференція прийме мабуть англійське предложення після оконечного зредаґування яко поручення, котре мало би на цїли поліпшення теперішнього політичного становища в Европі. Було би це також торжественним потвердженням уст. 10. договору про Союз Народів. Предложення Л. Джорджа мало би на цїли наложення на Німеччину і Росію таких самих зобовязань, котрі договір про Союз Народів накладає на всіх учасників Союза, але прийняття цього договору Німеччиною і Росією не преюдікувало би справи приналежности цих держав до Союза Народів. На думку французьких кругів англійське предложення не дало би позитивних вислідів, бо лише европейський договір, що містив би точне очеркнення ґарантій, подібний до англійсько-французького ґарантійного договору, міг би запевнити Европі безпеченство. Подібного погляду є також мала антанта.

Справа відшкодовання для Америки.

Вашінгтон. (ПАТ.) Авас. З огляду на те, що наспіла прихильна нота Англії в справі американських жадань щодо звороту коштів окупації, яка то нота є ідентична з наспівшими вже нотами Франції й Бельгії, урядові круги схильні вважати цю справу практично полагодженою.

Переговори в справі Реки.

Рим, (ПАТ.) В Рапальо відбуваються дальше югославянські переговори, що мають на цїли полагоду справи Реки. Сподіються позитивних вислідів.

До Всч. Духовенства!

Прикметою українського Духовенства була і є любов до рана свого народу, зрозуміння для його болю. Тому народ все кличе своє Духовенство до гоєння своїх ран. Ся сердечна черта є підкладом і цеї відозви. То українські інваліди відкликуються масово до нашого Духовенства і просять, щоби Всч. оо. парохи і завідателі парохій Галицької України проголосили Світлий понеділок Воскресення Христового яко „День „Українського Інваліда“ і зарядили у сей день збірку на сю ціль. Я, сповняючи дуже радо просьбу Виділу опіки над Українськими Інвалідами, шлю до Всч. оо. Братів своїх сей клич, певний, що не буде на Галицькій Україні ні одної парохії, в якій би сей клич прогомонів безслідно.

Сеж просять інваліди, що за думку велику, за ідею ясну, молоде життя своє у бій післали і з бою вийшли з ранами тяжкими. Шрами глибокі остались їм молодим і думка, що можуть вони молоді старцями бездомними доконати життя з голоду, холоду і під чужим порогом! Се крок до одчаю! А від одчаю може їх муром сильним відділити лиш одно переконання, що вони, як були колись за часів здоровля, так і тепер остались найкращими синами народу свого, не його тягаром. І жебрати не хочуть ті, що у борбі на життя і смерть ніколи жебрати не училися. Їм же остались одному руки, другому ноги, третьому очі, четвертому ясний ум і т. д., а усім життя, на яке вони заробити хотять, виучившися того ремесла, чи тої праці, на яку їм теперішні фізичні і умові сили вистарчають. А є їх понад 2000 в останньої польсько-української війни. На сю ціль треба багато гроша. „День „Українського Інваліда“ дасть той гріш. На Ваші руки народ зложить той гріш! Він, Всч. оо. і Братія, послухає Вас, лиш Ви згадайте Йому про се у великодній проповіди і зарядіть збірку. Сю збірку прошу не ідентифікувати з відозвою, підписаною мною попередного дня. Се є дві цїли, на які я прошу о збірку. Першу збірку прошу зробити першого дня і вислати під рубрикою „для вязнів і голодуючих“, а збірку у Світлий Понеділок прошу вислати до „Дністра“ з дописскою „для інвалідів“. З бажанням доброї думки у грядуче Велике Свято Христового Воскресання здоровлю

о. Леонтій Куницький,
прелат і ректор Катедри св. Юра.

До давних і нових передплатників „Літературно-Наукового Вістника“.

Довга й затяжна світова війна, революція і громадянська війна, що розвернулися з найбільшою силою на етнографічних українських землях, знищили багато культурних цінностей, на які складалися десятки літ наші найкращі інтелігентні сили. Під їх тягарем упав і найбільший та найважнійший журнал, із виробленим кругом співробітників та довголітних передплатників, „Літературно-Науковий Вістник“. Деякі спроби його відновлення не мали досі поводження. Та брак такого журнала в сучасній хвилі, коли доля нашого народу рішається відчувається загально. Завдяки заходам кількох одиниць постановила „Українська Видавнича Спілка“ (ул. Чарнецького 24) відновити „Літературно Науковий Вістник“, зосередити довкола нього давних і нових співробітників і зробити його не лиш органом літератури й науки, але й вільної громадської думки, не стисненої партійними програмами та не звязаної клясовим світоглядом. Тяжкі теперішні відносини, дорожнеча паперу й друку, не дають нам змоги поставити журнал відразу на такій висоті і в такім обємі, як ми того бажали би. На разі будуть поодинокі книжки журналу виносити 6 аркушів друку (96 ст.). Коли зголоситься відповідне число передплатників, будемо розширювати обєм навіть до передвоєнного стану (12 арк. друку). Надіємося, що наша суспільність, свідома важности хвилі, віднесеться прихильно до наших амагань та підіпре нас не тілько морально, але й матеріяльно, а наші давні й випробовані прихильники й передплатники знайдуть нам численних нових та улекшуть нам значно нашу задачу.

Начальний редактор журналу: Д-р Дмитро Донцов, відповідальний редактор: Володимир Гнатюк.

Умови передплати такі: Ціна одної книжки Мп. 600, — з поруч. почт. перес. Мп. 630. — Передплата до кінця вересня Мп. 3,000, — до кінця року Мп. 4,800. — Адреса редакції і адміністрації: *Володимир Гнатюк*, Львів, вул. Чарнецького 24.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

НОВИНКИ.

— **Гієни шукають нового жиру.** Арештування учительки, п-ни М. Кекишівної, під замітом будьтоби зеденої нею шпіонажі дало привід львівському бруковому свисткови, „Ґазеті подзєнній", з дня 10. ц. м, піднести крик за поліцією на „Пласт", українську скавтову організацію. В страху злодія, на якого голові горить шапка, бачить бруковий орґан в нашому „Пласті" шпіонську організацію, яка своїми сітями обняла вже цілу „всходню Малопольску" а своїми небезпечними зносинами сягає, — страх подумати, — аж над Велтаву. Над підлим цькованням револьверового свистка не варто би спинятися, коли би він не сягав своєю брудною рукою на інституцію, що стоїть під покровом так поважної фірми, як „Українське Краєве Товариство охорони дітей і опіки над молодіжю". Саме ця обставина, а далі й факт, що шовіністичне божевілля намагається вже й нашу шкільну молодь, — з окрема нашу жіночу молодь, — силоміць втягнути в круг своїх оргій, приневолює нас, подати цю безличну напасть до відома всього нашого громадянства та цілого культурного світа. Нехай організації міжнародного скавтінгу, до якого і наш „Пласт" має честь себе зачислювати, скрізь де лиш зайде наш голос, дізнаються, в якій шовінізмом затроєній атмосфері приходиться нашій молоді плекати скавтові ідеї та на які безсоромні напасти наражений наш скавтовий Улад лише тому, що він **український.**

— **З хроніки бандитизму.** З усіх сторін доходять вісти про чим раз більший зріст бандитизму і злодійства. До чого доходить звірскість людей, свідчить нечуваний злочин, якого доконано в ночі з дня 10. на 11. квітня в домі Розалії Без в Журавиці к. Перемишля. Бандити помордували всю родину, в числі 5 осіб, а опісля підпалили обійстя, так, що в пожарі згоріли на вуголь побиті люде. Це зробили бандити для затертя слідів злочину. Бандити втікли. — На переходячого лісом коло Любіня Врублевского напав бандит і замахнувшися довгим ножем, зажадав грошей. Чоловік виймив триста марок і сказав, що більше не має. Бандит показався на стільки „гоноровим", що зревідував Врублевского, а не знайшовши грошей, віддав йому тих 300 марок і дарував життя.

— **Зсуд в Луцку.** На днях розстріляно в Луцку Войцеха Вагнера, який літом м. р. вбив селянина Дмитра Лущака та допустився численних крадіжей.

— **Залізничі гієни.** В Блоню (Познанщина) зловлено шайку залізничих злодіїв. На чолі шайки стояв польський кондуктор Цибульскі з Ґродзіска.

— **З морального розкладу.** На днях був Львів свідком нечуваної „кепенікіяди" в новому виданню. Польський капітан Джулинський (здемобілізований) захотів „мати" жінку львівського міліонера Ейзенберґа, а що це не так було легко осягнути, поступив він ось як: Представився у військових польських властей як капітан ґенерального штабу з Варшави, який має арештувати й вивезти „шпіонську шайку" Ейзенберґів. На це дістав він військову поміч і справді арештував Ейзенберґа, його жінку й сестру в готелі „Імперіяль" — та держав Ейзенберґа й сестру в готелі „Ню-Йорк" а жінці Ейзенберґа „порадив" виїхати десь зі Львова, хотячи очевидно поїхати за нею. Чи вдалося йому те, чого хотів, не знати, — бо по трьох днях від „виступу" його арештовано. В слідстві показується, що той новий Кепенік має більше „жартів" на сумлінню.

— **Скандалики.** Проти капітана з польського Військового Реквізиційного Бюра Домбровського і адвоката Рапапорта-Радковського про яких господарку ми вже доносили, ведеться у Станиславові розправа о злочин обману на шкоду польського скарбу.

— **Меґальоманам вічная память.** Войцех Шукевіч накликує в передовиці „Ґазети львовскої" з дня 9. ц. м. польський уряд і суспільність, подумати про заложення польської кольонії, куди би могли виїжджати ті Поляки, яким за тісно в Польщі, а які їдуть до Америки і не все можуть там працювати на славу „ойчизни". Здобуття такої кольонії за морем не було би — по думці автора — ознакою імперіялізму та заборчости. Може ще будемо свідками якої донкішотської виправи до Африки.

— **Прейдисвіт.** Оноді подали ми за польськими ґазетами, що у Варшаві арештовано п. М. полк. наддніпрянської армії під замітом шпіонажі в користь большевиків. Деякі польські ґазети називали його „ґенералом і командантом корпусу петлюрівської армії". Сьогодня з достовірного джерела довідуємося: Скромно хований польською пресою під букву М. мнимий полковник і ґенерал називається Мінзеренко. За часів Центральної Ради служив на Чернигівщині. Там за надужиття грозило йому арештування і він втік до Румунії, де представлявся як український консуль. Про його зручність свідчить те, що в ролі консуля потрафив дістати авдієнцію у румунського короля. З початком 1921 р. зявляється Мінзеренко на галицькім ґрунті і представляється полковником наддніпрянської армії. Стоїть зразу на службі дефензиви добровольчеської, польської і французької, Від довшого часу не було його видно на львівськім бруку. Виринув у Варшаві. Цікаво, що польські власти, арештуючи його, промовчали в інформації преси його імя. Видно, що воно ненаручне.

— **Пива — гючим під увагу.** В „Deutsche Medizinische Wochenschrift" містить професор Кіонка розвідку про вплив пива на організм взагалі, і серце з окрема, та доходить до висновку, що пиво, маюче в собі заледво 3 процент алькоголю, мало відбивається на людськім організмі, причинюється натомісць до розширення серця, а то по причині великої скількости вапу (калі).

— **Гоєння ран.** Вже з давна старалися лікарі знайти спосіб на те, щоби рана на час гоєння могла бути незабандажована, бо на воздусі скорше гоїться, — боялися однак занечищення рани. Тепер винайшов д-р Рейнес з Марсилії асептичну клітку, зроблену з полотна, яку закладається на рану, так що воздух доходить до неї — а занечищення не має приступу.

— **Новий лік на туберкули.** Французький лікар д-р Ру винайшов нове средство проти сухіт, зване „angiolymha". Це плин зроблений з соку ростин; по перших встрикненнях поти у хорих уступають а кашель зменшується. З часом одно і друге зовсім устає і хорий вертає до здоровля. Лік описаний в журналі „Progres Medical".

— **Плезіозавр жиє?** Професор Кель, директор зоольоґічного города в Буенос-Айрес, зорґанізував виправу на упольовання передпотопового великана звірюку „плезіозавра", який по свідоцтвам очевидців м. и. ґубернатора території Санта Кру в Патаґонії, має находитися в пустині Патаґонії. Очевидці описують те звіря, як потвір з довгою шиєю, покритий червоним волосям і роговими луками, яких не пробиває крісова куля!

— **Польські шовіністи** вдарили на алярм, що в богатьох повітах Сх. Галичини перепродують польські кольоністи дешево куплену землю українським селянам і заробивши на тім міліони, вертають на захід. „Narodowa organizacja" робить всякі заходи, щоби тому запобігти. Та даремні змагання, польський хлоп зробить все те, що наказує йому здоровий розум і еґоїзм — а не „narodowy interes na kresach".

— **Труп 18 літної дівчини** в стані розкладу знайдено на березі Сяну коло причілка Ґудоли. На разі не стверджено її походження. Убрана в сільську одіж, в черевиках. Її поховано в Пишниці.

— **Окрадений банк.** Рано, дня 10. ц. м. розбили незнані доси злодії касу поморського банку на п. Наполеона у Варшаві та закрали гроші й акції.

— **Мудра Латвія.** Поляки іритуються, що Латвія закупила від Польщі 10.000 тон збіжа ніби то для себе — а тимчасом продала його большевикам з великим зарібком.

— **Інж. Тимошенко о доцентом в Загребі.** Довідуємося, що був. міністра шляхів У. Н. Р. інж. Сергія Тимошенка іменувала колеґія загребської політехніки на засіданню дня 25. марта ц. р. приватним доцентом загребської політехніки.

Секція У. С. в Яворові складає 5.000 мп. на „Свячене" для арештованих студентів і пригадує сей обовязок всім Секціям У. С. в краю. — — Рада Секції У. С. в Яворові. 1095. 1—1

— **Футра** забезпечує перед молями через літо, приймає до направи та замовлення на нові, купує сирі шкіри та приймає до виправлювання, Петро Карпяк Львів, вул. Куркова 11 а. 1081 2—4

— **Святочний репертуар** Театру „Бесіди" поміщений в оповістках нашого часопису. 2—3

— **Поступ**, студентський вісник. випуск за цвітень і май, наслідком сучасних труднощів, вийде з кінцем квітня (в подвійнім обємі). — Висилається тільки тим, що надіслали передплату на другу четверть року. — Адміністрація. 1105 1—2

Візвання векслевих довжників.

Пригадується ще раз всім Вп. довжникам, які побрали векслеві позички в р. 1919 в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові (як урядники, так і всякі инші потребуючі), що мусять безумовно найдальше на протязі сього місяця (квітня) полагодити векслі, бо в противнім разі негайно в перших днях мая ц. р. безумовно проти всіх довжників будуть внесені позви до суду о наказ заплати.

Банк не є обовязаний перед заскарженням векселя упоминати довжників, одначе вже вислав візвання. Хто не одержав би візвання, нехай мимо сього полагодить довг, бо і без попереднього візвання будуть внесені позви негайно після упливу місяця квітня ц. р., а проти деяких вноситься ті позви вже в квітні ц. р.

Сим взивається ще загально П. Т. довжників, а після упливу 10 днів, т. є. тих, що до 25. квітня ц. р. не полагодять справи, візветься може ще раз поіменно в часописі (з кінцем ц. м.), щоби остерегти їх перед дуже значними судовими коштами, які спричинює тепер само вже запротестовання і заскарження векслів. Ті кошти є так великі, що не стоять в ніякій пропорції до самого довгу.

Ручителів, які підписали векслі проситься в їх власнім інтересі, щоби склонили довжників до полагоди векслів. Векслі треба полагодити в касі Земельного Банку у Львові, вул. Підвалє 7. 1—2

Рух в українських товариствах.

Загальні збори Українського Правничого Товариства

відбулися дня 25. марта 1922 р. при численній участи членів. Голова Ради Д-р Роман Чайковський присвятивши горячий спомин многозаслуженому членови Товариства бл. п. Іванови Кивелюкови, зложив враз з прочими ресортовими членами Ради звіт з діяльности Товариства за 1921 рік. Із звіту цього оказалося, що дотеперішна Рада унявши в свої енерґічні руки керму Товариства, яке ізза теперішнього лихоліття істнувало від початку світової війни лише на папері, розвела його відбудову як найкраще і поставила його уровень на рівні з найповажнішими того рода чужими Товариствами. Товариство покликало до праці численні комісії і улаштувало протягом одного року нечуване на наші відносини число відчитів з области права і суспільних наук та дотичної практики. — Відчити ці та дискусії, які по них розводились, гуртували найповажніщих наших правників ріжних дікастерій і сталися із за своєї ріжноманітности та умілого добору там незвичайно важним а тепер у нас одиноким огнищем юріспруденції. Жаль лише. що не користувалися ними як найширші круги наших головно молодших правничих сил, як це було горячим бажанням Ради, котра розвивала найенерґічнійшу аґітацію у тім напрямі. Слід сподіватися, що на будуче наші правники прийдуть раз до пересвідчення, що наука права не кінчиться з університетом а мусить продовжуватися до гробової дошки її адептів, як що вони не мають перемінитися в закостенілих шабльоновців а поступати рівно з життям, якого сінтезою являється право. Товариство старалося енерґічно поширити свою діяльність на провінцію за посередництвом своїх секцій. І тут треба рішучо напятнувати інертність наших провінціональних членів. З виїмкою одної Станиславівської Секції, яка завдяки знаних зі своєї незломної енерґії судових радників Ткачука і Кохановського розвивається як найкраще і прямо ривалізує зі Львовом. Инші Секції сплять блаженним сном. — На Загальних Зборах почулися слушні голоси невдоволення звернені головно проти нашої провінціональної палестри, фактора безперечно найбільше независимого і політично і матеріяльно. Палестра спить; кінчається період так сказати би адвокатський в нашому публичному життю, а виринає період „професорський", бо ніде правди діти, учителі — головно середних шкіл — двигають нині знову майже усю народну працю на своїх раменах. Ся пасивність і заціпенілість наших юристів, головно адвокатського звання в кружку приватних інтересів мусить рішучо скінчитися і дотичні панове, як що хочуть відгравати як до недавних часів першу ролю в суспільности, мусять безумовно взяти на себе відповідну часть публичних обовязків. Збори приняли звіт Ради і уків. Збори приняли звіт Ради і уків. Збори приняли особливше признання. Опісля вибрано головою на ново апеляційного радника Д-ра Романа Чайковського а членами Г. Ради Президента Володимира Децикевича, судового радника Зен. Лукавецького, проф. Д-ра Волод. Вергановського, скарбового надрадника Михайла Русина, адвоката Д-ра Ол. Надраґу, Д-ра Станислава Старосольського, — заступниками членів Ради суд. радника Д-ра Романа Ковшевича і адвоката Д-ра Ст. Барана а до ревізійної комісії упрошено п. п. адвоката Д-ра Михайла Волошина, радника суду Антона Лукіяновича і прокуриста Краєвого Банку Д-ра Юлія Савчака. Дальше піднесено місячну вкладку від 1. IV. 1922 р, почавши на квоту 100 мп. Вкінци Збори іменували через аклямацію почетним членом Товариства основателя тогож професора Д-ра Станислава Дністрянського, а це в признанні заслуг Його для української науки права та для Товариства.

✝ Посмертні згадки.

Іван Бойко, господар в Телячім (пов. Підгайці) помер 3. с. м. на плямистий тиф в 62 році життя Покійник належав до найсвідомійших і найхарактернійших селян в повіті = довгі роки був війтом і громадським організатором трудової партії. Полишив вдову і осьмеро дітий, між ними Дмитра, пов. суддю в Козовій.

Володимир Зазуляк, нар. учитель помер дня 7. квітня ц. р. в Комарні в 32 р. життя. Покійний був рівнож одним з тих, яких доля загнала в р. 1919 на Домбє. Осьмимісячний побут Покійного на Домбю та по инших таборах викликав у него грудну недугу а вслід за тим і передчасну смерть. Похорони Покійника відбулись в неділю 9. квітня ц. р. в Комарні при численнім здвизі народа мимо непогоди, що є доказом глубокого жалю в усіх по Його втраті. На похороні співав муж. хор під управою п. О. Утриска. Над гробом промовляла одна з учительок-Польок. Після цього попращав Покійного від імени українського громадянства один з Його товаришів недолі п. Гр. Терпяковець, котрий м. и. підніс, що Покійний впав жертвою шовіністичної дурійки, бо невинно мучився по таборах, що й прискорило Його смерть. Ця обставина викликала дивне й неоправдане негодовання у місцевих Поляків. Вертаючи з похорону вони голосно сипали на адресу бесідника, очевидно зовсім незаслужено, ріжні „культурні" епітети. З Покійним зійшов в могилу один з кращих синів України. — В. Й. П.

ЖЕРТВИ

Пресовий фонд.

На пресовий фонд української незалежної преси зложили в марках польських: Валюх 100, Гнат Кушнір 100, Олекса Грицай 100, Валаґа 500, Олек. Олексик 300, Дмитро Угрин 100, Андрій Ґоґоц оф. суду 600, Федина учит. 200, Ізидор Угрин 500, Франц Кичуровський учит. 300, Н. Н. 300, Хомич дир. Уни 1000, Ольшанська учит. Дрогобич 300, Амалія Мудрицька учит. 500, Методій Білинський учит. 500, Винницький 500, Осип Леґедза 200, Іван Романик 200, Микола Берегуляк 100, Білас 500, Стефан Луців 500, Роман Стеців 200, Франц Ортинський 200, Мих. Антонів 200, Ірина Кузьмова 300, Теодор Пугач 200, Корлятович 100, Петро Волошин 500 всі з Дрогобича, Іван Раставецький Городенка 5000, Роман Романів Глиняни викликаний Вп. д-ром Рибаком 500 кличе: Саву Буцманюка Глиняни, о. Мих. Зінкевича Соколяна 1000, Теодора Федоришина упр. школи Полюхів великий, Стемпурського Полтва, Івановського учит. Печенія, Олександру Зельську Полоничі, д-ра Остапа Прийму на 2000, Ізу Тузівну учительку Балучин, о. кан. Евгена Костишина Балучин на 2000, о. дек. Садовського Глиняни на 2000, Анна Кобринська Бережани 1000 кличе обох дружбів з весілля п. Лукьких.

Виказ жертв на будову церкви на львівськім передмістю Левандівці

за час від 15/9 1921—15/3 1922 в поль. марках:

Збірка з церкві св. Юра 2200, збірка з церкви Преображенія 10121, збірка з церкви оо. Василіян 434, збірка з церкви св. Юра 774, Сисак Марія Львів 200, о. Ігумен оо. Василіян 1730, збірка у св. Юра 5885, Куровець Львів 100, збірка з церкви Преображенія 1200, збірка з церкви оо. Василіян 624, збірка з церкви Преображенія 1735, збірка з церкви св. Юра 1008, з Деревної 100. о. Кормош Еміль 1000, збірка в церкви св. Юра 58 5, збірка з церкви Преображенія 3976, збірка з Милошович 4445, Лісовий Володимир Золочів 1000, о. Пелех 1000, збірка з церкви св. Юра 6188. (на школу 2062). збірка з церкви Преображенія 3600, збірка з церкви в Б-тятичах 3054·50, Левицький Микола Львів 100. Лабка Іван Львів 1000, Іваськів Микола Львів 1000, товариство „Сила" 132, д-р Дмоховський 500. тов „Зоря" 3000. о. Баричко Щирець 1000; Дідицький А. Войнилів 2000, УГК. вкл. 200.

(Продовження буде.)

На українську університетську молодь зложили в марках польських:

Вп. Д-р Л. Кульчицький 5.000, Д-р М. Сабат 2.000, о. Бабій 1.000, Д-р О. Барвінський 6 000, Д-р М. Музика 3.500, Д-р М. Панчишин 8.000, Д-р М. Левицький 5.000, Д-р Р. Ковшевич 7.500, Д-р Надрага 2.750, Д-р М. Левицький 1.750, Д-р Вергановський 1.500, Секція Заліщики 7.750, Збірка молоді в Калуши 50.000, Збірка (часть) гром. Ст. Самбір 6.660, П. К. З. — Львів 5.400 і 2 720; Т-во „Бандурист" дохід з концерту 29.403, Т-во „Основа" 137.076. як дохід з балю. Збірки з нагоди коляди зложили гром. Башня дол. пов. Чеханів 5.150, гром. Скнилів пов. Львів 3 000, гром. Ясниска пов. Городок 2.000, гром. Бережани (часть) 9.000, гром. Тернопіль 200.000, Повіт. Комітет збірок в Рогатині 20.145 — (а то гром. Дички 1.500, Підгородє 2.000, Дегова і Псари 3.824, гром. Рогатин 9.341, гром. Рогатин (вечерниці) 3.480), гром. Ричигів пов. Рудки 1.000.

Крім сього Д-р Р. Ковшевич зложив 16.000 мп. до свобідної диспозиції Д-ра В. Щурата, які призначено на урядження свят арештованим студентам.

Всім жертводавцям складає на сім місци подяку

Центральний Комітет збірок.

1107 1—1

Виказ жертв на українську приватну гімназію в Рогатині.

Комітет збірок на акад. молодь 1592 kg жита і 52 kg пшениці. N N. на зборах філії „Просвіти" 1 доляр, дохід з вечерниць 1400, о. Соколовський (коляда) 2370, Пелиховський 1000, о. Дудкевич 1000, дохід з чайного вечера 2425, Гевкова 1000, Липиця дол. (коляда) 4100 Білоус збірка нар. учит. 1000, Бурштин збірка 24.325, д-р Бабюк збірка 4080, о. Токар 1000, Підкамінь коляда 1000, Дусанів коляда 1000, Данильче 500, Межигірці коляда 5050, Бабухів (концерт) 1000, Пуків (читальня) 1000. Бурштин збірка уладжена п. Д. Бабюковою 23.280, Мацук 1000, Жолнірига 100, Ґрендзюла 500, Сарнецький 1000, д-р Бабюк 620. Комітет Рідної Школи в Рогатині 37.867, Центральний Комітет ратунковий в Рочестер в Америці 50 ам. долярів, Загірє кніг. 100 kg жита, Цап з Явча 80 kg пшениці, Лучинці 235 kg збіжа, Дегова 404 kg збіжа, Руда 268 kg збіжа.

Гімназійний Комітет і Управа гімназії складають всім Жертводавцям прилюдну подяку.

Гуцули — політичні вязні складають національний податок.

Ми одержали письмо від 32 політичних вязнів, що мучаться досі в коломийській тюрмі і 1100 мп., які вони зібрали між собою як національний податок. На ту ціль зложили в марках п.: Олійник Григорій 100, Шекирик Василь 100, Козлик Степан політичний з Бучача 100, Зюбюк Петро 60, Глібовицький Богдан 60, Горбовий Михайло 50, Кричуняк Проць 50, Дроняк Іван 50, Мокан Онуфрій 50, Сіреньчук Юра 50, Бусорин Юра 40, Дроняк Николай 35; Карабчук Дмитро 30, Понеполек Дмитро 25, Шпитчук Мих. Лютич 25, Дроняк Михайло 25, Дроняк Федір 25, Дроняк Дмитро 25, Марфієвич Павло 25, Маротчак Юра 20, Максимюк Петро 20, Заморенюк Николай 20, Зеленс кий Николай 15 Недоходюк Михайло 10, Миронюк Федір 10, Янушевський Олекса 10, Сумарик Василь 10, Шпитчук Панасій 10, Слижук Федір 10, Гнатюк Юра 10, Дроняк Ілия 20, Зеленський Михайло 15.

Слава жертводавцям, що в тюрмі зложили може й останній гріш на національний податок!

На український театр.

Пп. професори філії української гімн. у Львові зложили на наш театр п.: Мельник 500, о. сов. Туркевич 2000, Стефанович 500, Роздольський 1000, Полек 1000, Рибачек 1000, Заблоцький 1000, Галущинський 10 0, Д-р Зілинський 1000, Паньчук 1000, Гайдучок 500, Турчин 500, Чучман 200, Лушпинський 100, Д-р Колесса 500, Д-р Крипякевич 1000, Осінчук 1000, Білецький 10 0, Д-р Балей 10 0; Д-р Брик 2000, Федів 10 0, Мриц 200, Мечник 500, Паненко 1000, Шах 1000, Дир. Наливайко 500, Білинський 1100. Разом 24.000 мп. Жертводавці кличуть Головне заведення Акад. гімназії у Львові.

ОГОЛОШЕННЯ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда" у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч 5.

СВЯТОЧНИЙ РЕПЕРТУАР.

Неділя, 16. квітня: попол. ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ...", народня драма зі співами на 5 дій М. Старицького, вечером „БАРОН ЦИГАНІВ", оперета на 3 дії Й. Штраєса.

Понеділок, 17. квітня: попол. „МОЛОДА КРОВ", комедія на 4 дії В. Винниченка, вечером „ЦИГАНСЬКА ЛЮБОВ", оперета на 3 дії Ф. Легара.

Вівторок, 18. квітня: вечером „ВІЗНИК ГЕНШЕЛЬ", драма на 5 дій Г. Гауптмана (переклад Б. Грінченка.)

Четвер, 20. квітня: Шевченківське Свято, — премера МОМОТ НІР", траґедія на 5 дій Єлисея Карпенка.

Початок пополудневих вистав о год. 3, вечірних о год. 7·30.

Білети продає раньше „Народна Торговля", а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год 2 попол каса театру.

Порядок Богослужень в Страстний Тиждень і Світлий Празник Воскресення Христового в І-й міській церкві Успення Пресвятої Діви Марії у Львові, при вул. Руській:

Великий Четвер: о год. 9 рано св. Служба Божа соборна св Василія Вел. з Вечірнею; о год. 6. вечер м Утреня Вел. Пятниці т. є. Служба Христових Страстий.

Велика Пятниця: о год 9. рано Часи Царські, о год 10. рано Вечірня, о год. 11. Обхід з Плащаницею і проповідь, о год. 5 веч. Страстні Псальми (хор), о год 6 веч. Утреня Надгробна.

Великий Субота: о год. 9 рано св. Служба Божа св. Василія Вел.

Світле Воскресення Г. Н. Ісуса Христа: о год. 4. рано Надгробне, обхід і Утреня Воскресна, о год. 8. рано св. Служба Божа співана, о год. 4. попол. Вечірня з проповіддю

Світлий Понеділок і Второк: Всі Богослужения, як звичайно т. є. о год. 6. рано Утреня і св. Служба Божа читана, о год. 10 рано св. Служба Божа співана і проповідь, о год. 4. попол. Вечірня.

Дрібні оголошення.

В С. ПЕТРИКОВІ віддаленім о пів кільометра від Тернополя є на продаж реальність: обійстя 2 морги з господарськими будинками, садом і огородом, а до того 8 моргів поля дуже доброї якости та 1 морґ сіножати. Докладної інформації уділить адвокат д-р Стефан Брикович в Тернополі, вул. Тарновського. 1106 1-3

МОЛОДИЙ народний учитель навяже переписку в матрімоніяльній цїли з християнською панночкою або бездітною вдовою до 28 літ, найрадше з учителькою. Незнонімні листи приймає Адміністрація „Гр. Вістника" до кінця квітня під К. М. 1—1

ДЯКА нежонатого, котрий хотів би заняти ся малою господаркою — прийме сейчас о. Ілия Залуцький, парох Куропатник п. Бережани. 1—1

ХОЧЕМО зараз заложити малий моторовий млин і шукаємо спільників. — „УБУС", Львів. вул. Осолінських ч. 6. XVI 1—3

ФОРТЕПЯН більше зужиткований, оказійно сейчас на продаж. Ціна 80 000 мп. Близші відомости Торговля в Ходорові 1060 3—3

СТУДЕНТ, технік, заручиться з панночкою, котра допоможе йому до укінчення студій. Зголошення під Ч. 286 до А міністрації. 1087 2—2

СТУДЕНТ-фільософ глядає лекції з гімн. на провінції Зголошення до „Гром. Вістника" під „Неофіт". 1090 3-3

ПАРЦЕЛІ НА ПРОДАЖ. Читальня „Просвіти" у Винниках продає 14 будівельних парцель в центрі місточка; відомість в нотаріяті у Винниках. — Виділ. 3—5

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знав би що про **Стефана Маковійчука**, що служив при 24. п. п. ім. Дорошенка в І. польовій сотні, буде ласкавий повідомити Софію Маковійчук. Хорошева п Устеріки. 1100-1

АДВОКАТ

Д-р Олекс. Чорненко

1035 веде канцелярію 3—5

в Солотвині.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства

„Народна Лічниця" у Львові

відбудуться дня 26. квітня н. ст. 1922. (четвер) о год. 6 веч. в льокалі Українського Лікарського Товариства вул. Бляхарська ч. 11. І. з отсим денним порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
3) Звіт Дирекції і Ради Товариства.
4) Звіт Контрольної Комісії, уділення абсолюторії.
5) Вибір Голови і Ради Товариства.
6) Вибір Контрольної Комісії.
7) Зміна §§ статута 5, 8, 10. 14, 21, 24, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 4[illegible].
8) Внесення.

ЗА РАДУ ТОВАРИСТВА:

о. Асист. Куницький д-р Мик. Вахнянин
голова. 1109 1-1 секретар.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Членів Інституту

„Руський Народний Дім" в Коломиї

відбудуться в неділю, дня 14. мая 1922. о 3 годині по полудни, а на случай браку комплету о годині 4 по полудни того самого дня (без огляду на число членів) в салі „Народнього Дому" в Коломиї зі слідуючим порядком:

1) Відчитання протоколу з попередних Загальних Зборів.
2) Звіт Управляючого Совіту.
3) Звіт Ревізійної Комісії.
4) Зміна статуту.
5) Вибір нового Виділу.
6) Внесення й запити.

ЗА ВИДІЛ:

Д-р Ганчевич В. Чередарчук
голова. 1108 1-2 секретар.

-!- ПЯКА -!-

найрадше нежонатого, який умів би провадити хор, потрібно сейчас. Плятня після умови. Зголошення слати до: Церковний Комітет, Східниця, Дрогобич. 1103 1-3

Вже вийшло з друку заходом і накладом Українського Педаґоґічного Товариства та продається у всіх книгарнях підручник Пестова українських пасічників

МИКОЛИ МИХАЛЕВИЧА

ПАСІКА

Пяте оправлене видання з образками

Ціна примірника 300 мп., з перес. 330 мп.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД в

КНИГАРНІ

Ставропиґійського Інститута в підпаймі Українського Педаґоґічного Товариства

3—3 Львів, вул. Руська 3 XVIII

Спеціяліст в досконалім заосмотрюванню найбільших і застарілих пропуклин або рупур на пупци, череві в пахвині і т. д. Л. ПОЛЯЧЕК, Самбір 7. Ілюстровані цінники даром. 1072 2—1

КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВ-А ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

у Львові, Ринок 10, має новинки:

— — Юв. Кміт: Тремтіння душі (новелі), Ол. Мелішук: Мандрівники (оповідання), Свен Гедін: Брусилов. — —

Механічно-слюсарські варстати та інсталяційні заклади

„УСТРІЙ“ Товариство промислово-будівельне, — Спілка з обмеженою порукою —

Виконує: всі роботи слюсарські, переводить інсталяції газові, водотягові, кошільні. — Варстати: Винники-Вайнберґен Бюро: ЛЬВІВ, вул. Личаківська ч. 64/1. 1016 1—1

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від пятниці 7. квітня с. р.

взяту із скарбниці української сцени, велику, знамениту в свойому укладі драму з життя артистичної богеми п. з.

„ЧОРНА ПАНТЕРА“

при участи найзнаменитших російських артистів, як Полевицька, Потехіна, Юровський, Бурєв Даґмов, Дезні, Борисов і ин.

140 літ істнує

Й. А. БАЧЕВСЬКИЙ

Рафінерія спірту, фабрика горівок, лікерів і руму

на Знесінню коло Львова

ПОРУЧАЄ:

Знамениті горівки	Правдиві овочеві наливки
Аляш	Деренівка
Чищова	Орябинка
JOHN BULL	Орехівка
Станка	Помаранчівка
СТАРУХА	ТЕРНІВКА
Житнівка	Вишнівка

Недостежимі лікери

Cacao	Menthe Glaciale
CHERRY	Orang Tripl Sec
Cherry Brandy	Orang Sec Sec
Curacao Tripl Sec	Rose
Curacao Sec Sec	Vanile
Griotte	

СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ ФАБРИКИ: SOUVERAIN

до набуття в першорядних торговлях вин, делікатесів і в реставраціях.

1100 **140 літ істнує** 2—2

УКРАЇНСЬКИЙ БУДІВЕЛЬНИЙ СОЮЗ

ЛЬВІВ, вул. ОССОЛІНСЬКИХ ч. 6

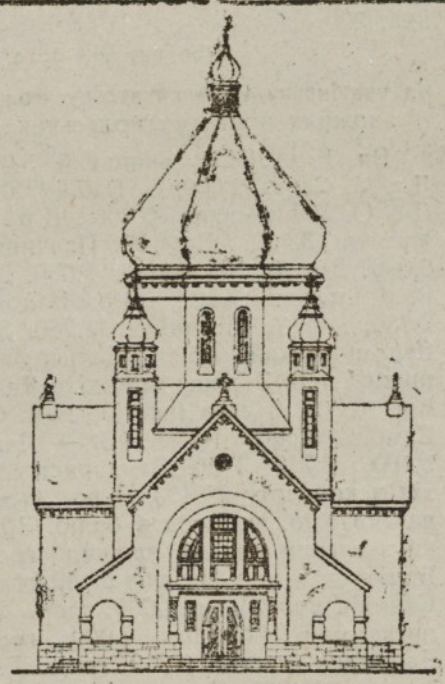

Виконує:

пляни і кошториси церков, приходств та всяких будинків мешкальних і господарських.

Будує:

млини, тартаки, прядільні, цегольні та всякі инші промислові заведення.

Продає:

вапно, цемент, цеглу, дахівку, бляху, цвяхи, дошки, бальки, мотори.

XVI. 2—3

ПОРТРЕТИ в українських, художних, різьблених рамах, прикрашених тризубом Шевченка і Франка більші по 3500 мп., менші по 1200 мп., Поручається українські, релігійні образи в різьблених рамах по 6000 і 8000 мп. пара, кольоровану картину „Гість з Запоріжа“ в такихже рамах 1200 мп., — великі кольоровані картини „Вїзд Б. Хмельницького до Київа“, „Гість із Запоріжа“ та „Гаґілки“ (всі лише) в рамах дубових або українських в ціні від 14.000 до 24.000 мп. Принимається замовлення й на самі різьблені рами по цінах загально приступних. Замовлення і гроші (задатки) слати на адресу: ІВАН ПАВЛИК, Львів, Ринок ч. 10, II. п. 905 5—5

СІЧКАРНІ, МЛИНКИ до збіжа, ВИТИСКАЧІ і ПРАСИ до олію, НАГРОБНІ ХРЕСТИ, МАЛИНАРСЬКІ УРЯДЖЕННЯ, НАСІКУВАННЯ ПИЛЬНИКІВ, ВІДЛИВИ ЗАЛІЗА і металю після власних і надісланих моделів достарчає і поручає

ФАБРИКА МАШИН І ВІДЛИВАРНЯ

Братів Біскупських С. А. Б.

3—6 в Коломиї. 1020

ЖАДАЙТЕ ЦІННИКІВ.

Заступник фірми: Марко Фаєрштайн, Львів — Городецька 59.

„РІЛЬНИЧИЙ ДІМ“

заступництво Просцейовської фабрики

РІЛЬНИЧИХ МАШИН Ф. ВІХТЕРЛЬОГО

НОВИЙ САНЧ, ВУЛ. ГОФМАНОВОЇ Ч. 1.

Контора Ринок ч. 10,

ПОРУЧАЄ: криті керати Віхтерлього, ручні молотільні, кератні молотільні, цілковиті молотільні ґарнітури Віхтерлього зі скіряними пасами. Ручні і кератні січкарні. Млинки до мелення збіжа. Зелізні плуги. 757 Господарям уділяється кредит. 29-?

Позір Тернопільщина!

В цїли успішного ведення праці в напрямі відновлення старих та основання нових кооператив в Тернопільщині, основано при Філії „Просвіти“ в Тернополі ПОВІТОВИЙ КОМІТЕТ ОРГАНІЗАЦІЇ КООПЕРАТИВ, котрий урядує що дня крім неділь і свят від год. 9—13 в домівці „Народного Дому“ при вул. 3. Мая (партер в подвірю) і уділяє інтересованим особам всяких інформацій в обсягу кооперативної роботи.

1097 2—2 *КОМІТЕТ.*

Ширіть наш часопис!

СКЛАД ОЧЕЙ і КУХОНЬ КАФЛЕВИХ

рівнож всілякі роботи входячі в обсяг

кафлярства

виконує так в місци як і на провінції по цінах умірковaних

ВОЛОДИМИР ЖЕБУЗИНСЬКИЙ

конц. майстер кафлярський

в Тернополі, вул. Валова ч. 4.

1083 в своїй реальности. 2—8

ЮХТИ СКІРА на підошви

БОКСИ

ШЕВРО

ТЕЛЯЧІ СКІРИ ЛЯКЕРИ

КООПЕРАТИВ

для промислу і торговлі СКІРОЮ

СТОВ. ЗАР. З ОБМ. ПОР.

у ЛЬВОВІ, вул. Вірменська ч. 8

(коло „Народного Дому“.)

— — — — Найкращі якости по приступних ц'нах продає — — — — 977 Кооперативам і купцям дається опуст 6—10

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло“.

KUL BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA